

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

20.06.2019

м. Кропивницький

№ 61/5-рк/к

Новгородківська районна
державна адміністрація
Кіровоградської області

вул. Криворізька, буд. 11,
смт. Новгородка,
Кіровоградська область, 28200

Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження та подання відділу досліджень та розслідування від 20.06.2019 № 61-03/16П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Кіровоградським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) проведено дослідження ринку, яким охоплені суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з питань організації та проведення земельних торгів у формі аукціону з продажу прав оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності у межах Кіровоградської області у 2017-2018 роках та I кварталі 2019 року.

2. ОБСТАВИНИ

Обставини встановленні за результатами дослідження

- (2) При проведенні дослідження ринку з питань організації та проведення земельних торгів у формі аукціону з продажу прав оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності, Відділенням виявлені ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Новгородківської районної державної адміністрації Кіровоградської області (далі – Новгородківська районна державна адміністрація).

- (3) Дослідженням встановлено, що протягом 2017-2018 років та I кварталу 2019 року Новгородківська районна державна адміністрація здійснювала діяльність з питань організації та проведення земельних торгів у формі аукціону з продажу прав оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності у межах Кіровоградської області.
- (4) Новгородківська районна державна адміністрація Кіровоградської області, ідентифікаційний код юридичної особи 04055386, місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України (далі – ЄДР) (<https://usr.minjust.gov.ua>): 28200, Кіровоградська обл., смт. Новгородка, вул. Криворізька, 11.
- (5) Новгородківська районна державна адміністрація є юридичною особою. Дата державної реєстрації – 21.09.1995, дата та номер запису в ЄДР – 20.04.2005, 1 432 120 0000 000110 відповідно. За організаційно-правовою формою Новгородківська районна державна адміністрація є державним органом влади. За даними ЄДР основним видом економічної діяльності Новгородківської районної державної адміністрації є «Державне управління загального характеру» (код КВЕД 84.11).
- (6) Відповідно до статті 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» Новгородківська районна державна адміністрація є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади та в межах своїх повноважень здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою.
- (7) Згідно ст. 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» місцеві державні адміністрації в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечують: виконання [Конституції](#), законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня; законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян; виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку; реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.
- (8) Згідно статті 7 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» місцеві державні адміністрації та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, органів виконавчої влади вищого рівня.
- (9) Статтею 3 цього ж Закону визначено, що одним із основних принципів діяльності місцевих державних адміністрацій є законність. Отже, реалізація Новгородківською районною державною адміністрацією покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (10) Відповідно до частини першої статті 13 Конституції України земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією.
- (11) Відповідно до п.7 ст. 13 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій у межах і формах, визначених [Конституцією](#) і законами України, належить вирішення питань використання землі, природних ресурсів, охорони довкілля.
- (12) Повноваження в галузі використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля місцевих державних адміністрацій визначені ст. 21 Закону України «Про місцеві державні адміністрації».
- (13) Місцева державна адміністрація, розробляє та забезпечує виконання затверджених у встановленому законом порядку програм раціонального використання земель, лісів, підвищення родючості ґрунтів, що перебувають у державній власності, розпоряджається землями державної власності відповідно до закону, погоджує документацію із землеустрою у випадках та порядку, визначених [Земельним кодексом України](#) та [Законом України "Про землеустрій"](#), щодо відповідності зазначеної документації законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.
- (14) Таким чином, Новгородківська районна державна адміністрація наділена повноваженнями в галузі використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля.
- (15) На підставі розпорядження Голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 23.03.2018 №172-р до переліку земельних ділянок промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення державної власності для продажу прав на них на земельних торгах включено земельну ділянку орієнтовною площею 0,65 га, на території Новгородківської селищної ради Новгородківського району, для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами. Новгородківській районній державній адміністрації передані повноваження з організації та продажу права оренди земельної ділянки.
- (16) Новгородківською районною державною адміністрацією упродовж 2017-2018 років та I кварталу 2019 року проведено одні земельні торги, а саме земельні торги з продажу права оренди земельної ділянки несільськогосподарського призначення державної власності 0,6372 га для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами.

- (17) На Вимогу Голови відділення від 05.04.2019 №61-02/542 була надана інформація, що Новгородківська районна державна адміністрація (далі - Організатор) виконавцем проведення земельних торгів визначено товарну біржу «Кіровоградську універсальну товарну біржу» (далі - Виконавець). З наданих пояснень (лист від 15.05.2019 №01-28-1613/1) Новгородківською районною державною адміністрацією: *«Рішення про визначення виконавця земельних торгів, організатор приймав виходячи із наступних критеріїв: досвід роботи виконавця, територіальне розміщення (знаходиться в обласному центрі), оперативність проведення земельних торгів, наявність: спеціально обладнаного торгового залу з таблом бігучої строки та веб-сторінки в мережі інтернет» (мовою оригіналу).*
- (18) Новгородківська РДА на п.5 Вимоги Голови відділення від 05.04.2019 №61-02/542, щодо переліку суб'єктів господарювання які протягом 2017-I кварталу 2019 року були виконавцями земельних торгів, організатором яких виступала Кіровоградська ОДА зазначило *«У зв'язку з тим що оплата послуг по підготовці, виготовленні документів та проведенню земельних торгів покладена на переможця земельних торгів, питання щодо конкурсного відбору виконавців земельних торгів не піднімалося» (мовою оригіналу).*
- (19) Також на Вимогу Голови відділення від 05.04.2019 №61-02/542 Новгородківська РДА повідомила, що організатором торгів направлено на адресу Виконавця (Товарна біржа «Кіровоградська універсальна товарна біржа») листа про необхідність проведення земельних торгів. Виконавцем земельних торгів заявка на участь у проведенні земельних торгів до Організатора не подавалася.
- (20) Так, у 2017-2018 роках, I кварталі 2019 року відбулися земельні торги з продажу однієї земельної ділянки державної власності, організатором яких була Новгородківська районна державна адміністрація, а виконавцем – Товарна біржа «Кіровоградська універсальна товарна біржа», про що свідчать протокол від 09.01.2019 №4. Узагальнена інформація наведена в таблиці.

Таблиця

Дата проведення земельних торгів	№ лоту	Адреса	Площа, га	Цільове призначення	Нормативно грошова оцінка земельної ділянки на дату укладення договору, грн.	Ціна продажу лоту, грн. (без ПДВ)	Сума винагороди, грн. (без ПДВ)
09.01.2019	1	Кіровоградська область Новгородківський район на території Новгородківської селищної ради	0,6372	58	726247,00	58390,26	29195,13
ВСЬОГО:	1 лот	-	-	-		-	29195,13

- (21) Винагорода виконавцю наведених земельних торгів склала 50 відсотків вартості річної орендної плати земельної ділянки, визначеної на земельних торгах, але не більше 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що передбаченого абзацом другим частини шостої статті 135 ЗКУ.

- (22) Отже, з вищевикладеного слідує, що Новгородківська районна державна адміністрація не проводило конкурс з відбору виконавців проведення земельних торгів несільськогосподарського призначення державної форми власності у межах Кіровоградської області та її дії є такими, що не відповідають положенням земельного законодавства, законодавства про здійснення публічних (державних) закупівель та законодавства про захист економічної конкуренції.

Законодавча аргументація

- (23) Частиною другою статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (24) Статтею 2 Земельного кодексу України (далі – ЗКУ) передбачено, що земельні відносини – це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею. Суб'єктами земельних відносин є громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади. Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).
- (25) Згідно частини першої статті 3 ЗКУ земельні відносини регулюються Конституцією України, ЗКУ, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.
- (26) Відповідно до частини статті 84 ЗКУ у державній власності перебувають усі землі України, крім земель комунальної та приватної власності. Право державної власності на землю набувається і реалізується державою через органи виконавчої влади відповідно до повноважень, визначених цим Кодексом.
- (27) За умовами статті 29 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» місцеві державні адміністрації здійснюють повноваження, делеговані їм обласними і районними радами відповідно до [Конституції України](#) в обсягах і межах, передбачених [статтею 44](#) Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".
- (28) До повноважень, зокрема місцевої державної адміністрацій (Новгородківської РДА), у галузі земельних відносин на території району відповідно до статті 17 ЗКУ належать:
- а) розпорядження землями державної власності в межах, визначених цим Кодексом;
 - б) участь у розробленні та забезпеченні виконання загальнодержавних і регіональних (республіканських) програм з питань використання та охорони земель;
 - в) координація здійснення землеустрою та державного контролю за використанням та охороною земель;
 - г) підготовка висновків щодо надання або вилучення (викупу) земельних ділянок;
 - г) викуп земельних ділянок для суспільних потреб у межах, визначених законом;

- д) підготовка висновків щодо встановлення та зміни меж сіл, селищ, районів, районів у містах та міст;
- е) здійснення контролю за використанням коштів, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, пов'язаних із вилученням (викупом) земельних ділянок;
- є) координація діяльності державних органів земельних ресурсів;
- є⁻¹) внесення до Кабінету Міністрів України пропозицій щодо встановлення та зміни меж районів, міст у порядку, визначеному законом;
- ж) вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону.
- (29)** Абзацом першим частини першої статті 116 ЗКУ визначено, що громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених ЗКУ, або за результатами аукціону.
- (30)** Повноваження органів виконавчої влади щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування визначені частиною третьою статті 122 ЗКУ. Так, районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності, крім випадків, визначених частинами четвертою і восьмою цієї статті, у власність або у користування у межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб та за межами населених пунктів для: ведення водного господарства, будівництва об'єктів, пов'язаних з обслуговуванням жителів територіальної громади району (шкіл, закладів культури, лікарень, підприємств торгівлі тощо), з урахуванням вимог частини сьомої цієї статті, індивідуального дачного будівництва.
- (31)** Статтею 124 ЗКУ визначено порядок передачі земельних ділянок в оренду. За нормами частин першої та другої даної статті передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній власності, здійснюється на підставі рішення відповідного органу місцевого самоврядування згідно з його повноваженнями, визначеними статтею 122 ЗКУ, чи договору купівлі-продажу права оренди земельної ділянки (у разі продажу права оренди) шляхом укладення договору оренди земельної ділянки чи договору купівлі-продажу права оренди земельної ділянки. Передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній власності, здійснюється за результатами проведення земельних торгів, крім випадків, встановлених частинами другою, третьою статті 134 ЗКУ.
- (32)** Обов'язковість продажу земельних ділянок державної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах) передбачена статтею 134 ЗКУ. Так, відповідно до частини першої цієї статті земельні ділянки державної власності або права на них (оренда, суперфіцій, емфітевзис), у тому числі з розташованими на них об'єктами нерухомого майна державної власності, підлягають продажу окремими лотами на конкурентних засадах (земельних торгах), крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.
- (33)** Згідно частини першої статті 135 ЗКУ земельні торги проводяться у формі аукціону, за результатами проведення якого укладається договір купівлі-продажу, оренди, суперфіцію, емфітевзису земельної ділянки з учасником (переможцем) земельних торгів, який запропонував найвищу ціну за земельну ділянку, що продається, або найвищу плату за користування нею, зафіксовану в ході проведення земельних торгів.

- (34) За умовами абзаців першого та другого частини третьої цієї статті організатором земельних торгів є, зокрема орган державної влади, що здійснює реалізацію права державної власності на земельні ділянки, який уклав з виконавцем земельних торгів договір про проведення земельних торгів. Виконавцем земельних торгів є суб'єкт господарювання, який уклав з організатором земельних торгів договір про їх проведення.
- (35) Згідно частини четвертої вказаної статті проведення земельних торгів щодо земельних ділянок державної власності або прав на них здійснюється за рішенням організатора земельних торгів, у якому зазначаються:
- а) перелік земельних ділянок або прав на них, які виставляються на земельні торги окремими лотами;
 - б) стартова ціна лота;
 - в) строк та інші умови користування земельною ділянкою у разі набуття права користування земельною ділянкою на земельних торгах;
 - г) особа, уповноважена організатором земельних торгів на укладення договору купівлі-продажу, оренди, суперфіцію, емфітевзису земельної ділянки, яка або право на яку виставляється на земельні торги.
- (36) Відповідно до абзаців першого та другого частини п'ятої даної статті земельні торги проводяться відповідно до договору між організатором земельних торгів та їх виконавцем. Фінансування організації та проведення земельних торгів здійснюється організатором земельних торгів або їх виконавцем відповідно до договору, укладеного між ними, у тому числі за рахунок реєстраційних внесків учасників земельних торгів. Витрати (видатки), здійснені організатором або виконавцем земельних торгів на їх проведення, відшкодовуються йому переможцем земельних торгів.
- (37) За умовами частини шостої зазначеної статті винагорода виконавцю земельних торгів, яку встановлює організатор земельних торгів, складається з видатків на організацію та проведення земельних торгів і прибутку виконавця. Винагорода виконавця земельних торгів встановлюється у розмірі 5 відсотків ціни, за якою здійснюється купівля-продаж земельної ділянки, або 50 відсотків річної плати за користування земельною ділянкою (у разі продажу прав на земельну ділянку (оренди, суперфіцію, емфітевзису), але не більш як 2 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний лот.
- (38) Частиною першою статті 136 ЗКУ передбачено, що організатор земельних торгів визначає перелік земельних ділянок державної чи комунальної власності та/або прав на них, які виставляються на земельні торги окремими лотами. У переліку зазначаються місце розташування (адреса) земельної ділянки, її цільове призначення (функціональне використання), площа, кадастровий номер, умови продажу.
- (39) Відповідно до абзаців першого та другого частини четвертої цієї статті підготовку лотів до проведення земельних торгів забезпечує організатор земельних торгів. Підготовка лотів до проведення земельних торгів включає, зокрема визначення виконавця земельних торгів, дати та місця проведення земельних торгів (пункт ж).

- (40) Згідно частини п'ятої вказаної статті фінансування підготовки лотів до проведення земельних торгів здійснюється організатором земельних торгів або їх виконавцем відповідно до договору між ними. Витрати, здійснені організатором земельних торгів або їх виконавцем на підготовку лотів до проведення земельних торгів, відшкодовуються переможцем земельних торгів за кожним лотом.
- (41) За нормами частини шостої даної статті закупівля послуг з визначення виконавця земельних торгів організатором земельних торгів здійснюється у порядку, визначеному законодавством про здійснення державних закупівель.
- (42) Необхідно зазначити, що Закон України «Про здійснення державних закупівель» втратив чинність на підставі Закону України «Про публічні закупівлі», який відповідно до абзаців першого-третього пункту 1 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» набрав чинності¹, з дня, наступного за днем його опублікування, та введено в дію:
- з 1 квітня 2016 року – для центральних органів виконавчої влади та замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання;
 - з 1 серпня 2016 року – для всіх замовників.
- (43) Згідно абзаців першого-третього частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» сфера застосування цього Закону поширюється до замовників:
- за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень;
 - які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт – 5 мільйонів гривень.
- (44) Таким чином, нормативно врегульованим є питання порядку закупівлі послуг виконавця земельних торгів, якщо їх вартість дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень.
- (45) **Разом з тим, за умовами абзацу четвертого частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» під час здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому цієї частини, замовники повинні дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель, установлених ст.3 цього Законом, та можуть використовувати електронну систему закупівель з метою відбору постачальника товару (товарів), надавача послуги (послуг) та виконавця робіт для укладення договору.**
- (46) Аналогічна норма наведена в пункті 4 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» вказаного Закону, а саме: дозволити замовникам, для яких цей Закон вводиться в дію з 1 серпня 2016 року, використовувати електронну систему закупівель з метою відбору постачальника товару (товарів), надавача послуги (послуг) та виконавця робіт для укладення договору, у разі здійснення закупівлі товарів, робіт і

¹ 19.02.2016

послуг, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в [абзаці першому](#) частини першої статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель».

- (47) Таким чином, підсумовуючи наведене, органи державної влади при підготовці лотів до проведення земельних торгів (аукціонів) зобов'язані визначити виконавця земельних торгів у порядку, визначеному законодавством про здійснення публічних (державних) закупівель **дотримуючись принципів здійснення публічних закупівель**, визначених статтею 3 Закону України «Про публічні закупівлі», а саме:
- максимальної економії та ефективності;
 - відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель;
 - недискримінації учасників;
 - об'єктивної та неупередженої оцінки тендерних пропозицій;
 - запобігання корупційним діям і зловживанням, тобто на конкурентних засадах із застосуванням процедури конкурсного відбору.

Кваліфікації дій

- (48) Згідно з частиною першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, які призвели або можуть призвести, зокрема до недопущення та обмеження конкуренції.
- (49) Новгородківською районною державною адміністрацією підтверджено не проведення конкурсу з відбору виконавців проведення земельних торгів несільськогосподарського призначення державної форми власності у межах Кіровоградської області.
- (50) Визначення виконавця земельних торгів на конкурентних засадах - це проведення відбору учасників з метою визначення переможця.
- (51) Ураховуючи наведене, дії Новгородківської районної державної адміністрації щодо не проведення конкурсів з відбору виконавців земельних торгів суперечать пункту 6 статті 136 Земельного кодексу України та постанові Кабінету Міністрів України від 21.07.2017 № 688 «Деякі питання реалізації пілотного проекту із запровадження електронних земельних торгів і забезпечення зберігання та захисту даних під час їх проведення» та статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі».
- (52) За таких умов дії Новгородківської районної державної адміністрації, які полягали у визначенні виконавців земельних торгів фактично без проведення конкурсу, не відповідають вимогам частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», якою встановлено, що органи влади зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію. Тобто, внаслідок застосування Новгородківською районною державною адміністрацією антиконкурентних умов, обмежується дія конкурентних механізмів на ринках товарів і послуг, суб'єкти яких здійснюють господарську діяльність на території Кіровоградської області та створюються негативні умови для конкуренції.

3. ВИСНОВКИ ВІДДІЛЕННЯ

- (53) Головною метою державної політики є забезпечення ефективного та прозорого здійснення реалізації земель державної власності несільськогосподарського призначення, створення конкурентного середовища у сфері земельних відносин, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції, що, в свою чергу, призводить до активізації ринку, посилення конкуренції між суб'єктами господарювання, та, як наслідок - закупівлі товарів, робіт, послуг найвищої якості за найнижчою ціною. Найбільш дієвим шляхом досягнення зазначеної мети є здійснення конкурсного відбору серед наданих пропозицій.
- (54) Враховуючи мету проведення конкурсних процедур при здійсненні закупівлі товарів (послуг), оптимальна схема проведення процедури закупівель передбачає створення замовником таких умов проведення конкурсу, які б забезпечили найбільш широке коло учасників конкурсу та їх добросовісну конкуренцію.
- (55) Умови конкурсу мають забезпечувати реальну конкуренцію між учасниками, а стати переможцем конкурсу можна тільки за умови представлення найбільш економічно привабливої для замовника пропозиції. При цьому, замовник може отримати товар (послугу) за звичайною ринковою ціною або навіть нижчою (оскільки для забезпечення перемоги учасник має пропонувати більш дешеві товари (послуги), ніж у інших учасників).
- (56) У ході проведеного дослідження Відділенням встановлено, що ринок надання послуг з проведення земельних торгів налічує велику кількість його учасників (виконавців земельних торгів), які надавали або могли б надавати у 2017-2018 роках, I кварталі 2019 року послуги з проведення земельних торгів в разі купівлі-продажу земельних ділянок або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису):
- ДП «Кропивницький науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» м. Кропивницький;
 - Товарна біржа «Кіровоградська аграрна біржа» м. Кропивницький;
 - ДП «Центр державного земельного кадастру» Кіровоградська регіональна філія м. Кропивницький;
 - ПП «Гео-кадастровий центр» м. Олександрія;
 - Товарна біржа «Кіровоградська універсальна товарна біржа» м. Кропивницький;
 - ПП «Імако» (м. Полтава),
 - ПП «Експертне агентство» м. Кропивницький;
 - ТОВ «НТЦ Облводгосп-проект» м. Кропивницький.
- (57) Тобто, ринок надання послуг з проведення земельних торгів є досить конкурентним, відкритим та налічує достатню кількість його учасників (виконавців земельних торгів), а отже між суб'єктами господарювання наявна значна конкуренція.
- (58) Визначення Новгородківською районною державною адміністрацією у 2017-2018 роках, I кварталі 2019 року виконавця земельних торгів не на конкурентних засадах (без проведення конкурсу) могло призвести до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з проведення земельних торгів.

- (59) Під обмеженням конкуренції розуміється поведінка органу влади, яка обмежує чи взагалі не дає можливості учасникам ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (60) Внаслідок змін у стані конкуренції Новгородківською районною державною адміністрацією створюються менш або більш сприятливі умови конкуренції для окремих суб'єктів господарювання, в той час як для інших суб'єктів господарювання ці умови залишаються незмінними.
- (61) Отже, окремо визначений суб'єкт господарювання - Торгова біржа «Кіровоградська універсальна товарна біржа» здобула переваги над іншими не завдяки власним досягненням, що є основною ознакою економічної конкуренції, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких є вплив органу державної влади (Новгородківською районною державною адміністрацією), а саме визначення виконавця земельних торгів не на конкурентних засадах (без проведення конкурсу), що, в свою чергу, мало негативний вплив на конкуренцію, оскільки суб'єкти господарювання, які надають аналогічні послуги, не мали змоги вступити на цей ринок.
- (62) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи влади зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (63) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, які призвели або можуть призвести, зокрема до недопущення та обмеження конкуренції.
- (64) Згідно із частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами влади забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (65) Отже, дії Новгородківської районної державної адміністрації, які полягали у визначенні виконавців земельних торгів з продажу права власності земельних ділянок не на конкурсних засадах (без проведення конкурсного відбору), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади, які призвели до обмеження конкуренції.
- (66) У Відділенні відсутня інформація, що бездіяльність Новгородківської районної державної адміністрації, яка призвела до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, завдала значних збитків окремим особам чи суспільству.
- (67) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати

рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

- (68) Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Новгородківській районній державній адміністрації у Кіровоградській області (ідентифікаційний код юридичної особи – 04055386, адреса: 28200, Кіровоградська обл., смт. Новгородка, вул. Криворізька, 11) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Вжити заходів щодо припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом забезпечення проведення процедури з визначення виконавців земельних торгів на конкурсних засадах.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду Рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний** строк з дня їх отримання та повідомити про вжиті заходи до **19.09.2019**, надавши при цьому завірені належним чином копії документів, підтверджуючих виконання Рекомендацій.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова

Л.Гречана